

Kartal Nagyközség Önkormányzata
JEGYZŐJÉTŐL

2173 Kartal, Baross utca 103. jegyzo@kartal.hu

ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-Testület!

A településnév használatával kapcsolatban magasabb szintű jogszabályi rendelkezés jelenleg nincs, így számos önkormányzat mellett Kartal Nagyközség Önkormányzata is élni kíván a lehetőséggel, és mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyról, a településnév használatáról önkormányzati rendeletet alkot. Korábban az Alkotmánybíróság, illetve a Kúria Önkormányzati Tanácsa is megerősítette, hogy a településnév viselésének szabályozása törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony, így az önkormányzatnak jogában áll a névhasználatról rendelkezni.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5058/2014/5. határozatában megállapította, hogy

„9 Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe.

10 ... Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a település nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.” E tekintetben a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt felváltó, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) sem teremtett eltérő szabályozási környezetet. Az önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás és a fenti határozat megállapításai alapján több önkormányzat a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet rendeletben szabályozza.

17 ... Az indítvány alapján a Kúria elsőként azt állapította meg, hogy a településnév használata az önkormányzati jogokkal, illetve azok védelmével összefüggést mutat, a település nevének, címerének zászlajának használatára vonatkozóan az önkormányzat rendeletet alkothat. Nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek – aki e minőségében a névviselési jog sérelme esetén a polgári bíróság előtt perindításra jogosult –, de az önkormányzat területén élőknek is érdeke a rendezett településnév-használat. ...

30 ... A Kúria hangsúlyozza, hogy a mellett, hogy a névhasználattal kapcsolatos sérelem esetén rendelkezésre áll a magánjog körében a személyiségi jogok megsértéséből adódó jogkövetkezmények érvényesítése (és ez a főszabály), a település nevének használata körében nem lehet teljes egészében kizárni a közjog szabályait sem. Maga a Mötv. is tartalmaz ide tartozó rendelkezést, a 100. § (3) bekezdés értelmében a települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrész-névként megtartja. Mint ahogy a fentiekből kiderül a településnév

meghatározása, az önkormányzat nevének, címerének zászlajának használata önkormányzati saját ügy, amely körben helye van az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rendeletet alkotni. Tehát nem zárhatók ki a településnév használatából a közjogi szabályok, a „hatóságias” megközelítés.”

A tárgyban születendő önkormányzati rendelet a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet szabályozza, ennek kapcsán kitér a településnév használatához szükséges kérelemmel és az engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezésekre, valamint az eltérő vagy engedély nélküli használat szankciójára is.

Elsősorban a Kartal név használatával kapcsolatban érkezhettek kérelmek, melyek jellemzően civil szervezetek nyilvántartásba vételével függenek össze, mivel a cégbíróságok a bejegyzési eljárások során jellemzően kérhetik az önkormányzat hozzájárulását, ha az elnevezésben valamilyen formában szerepel a településnév.

Természetesen nem mindegy, hogy Kartal nevét ki, milyen tevékenységgel összefüggésben, milyen módon szándékozik használni. A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem a Kartal település területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet bárki rendezett módon és ahhoz méltóan használja.

A fentiekben leírt szempontokat szem előtt tartva új rendelet megalkotása és elfogadása javasolt az előterjesztés szerinti formában.

A rendeletalkotás várható hatásai a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szempontok szerint:

a) társadalmi hatásai: A rendelet megalkotásával rendezetté válnak a településnév használat szabályai. A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem Kartal területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet szabályozott módon és ahhoz méltóan használhassa bárki.

b) gazdasági, költségvetési hatásai: A rendelet alapján az önkormányzatot többletköltség nem terheli.

c) környezeti és egészségi következményei: A rendeletben foglaltak végrehajtásának közvetlenül környezetre gyakorolt hatása nincs, egészségi következményei nincsenek.

d) adminisztratív terheket befolyásoló hatása: Nincs.

e) jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: Az új rendelet elfogadása nem jelent jogszabályi kötelezettséget, a rendeletalkotás elmaradásával a településnév használat szabályai nem lennének rögzítve, utóbbi megléte önkormányzatunk érdekét szolgálja.

f) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: Az új szabályozás többlet feltételeket nem igényel, a végrehajtáshoz szükséges, meglévő személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek a továbbiakban is rendelkezésre állnak.

A fentiekben leírtak alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet-tervezetet megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen!

Kartal, 2026.05.28.

Tisztelettel:

Török Zsuzsanna Zsanett

jegyző

1. számú melléklet :

- Rendelet tervezet

Az előterjesztés és a döntési javaslat törvényes!

Török Zsuzsanna Zsanett
jegyző

**Kartal Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
..../..... (.....) önkormányzati rendelete
a Kartal nevének használatáról**

Kartal Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§

A rendelet hatálya

„Kartal”, és „Kartali” kifejezés, megjelölés, elnevezés, vagy ezek ragozott, rövidített, toldalékos, vagy mozaikszóként felhasznált alakja azon

- a) jogi személyek,
- b) jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek,
- c) gazdasági társaságok,
- d) egyéni vállalkozók részére,
- e) magánszemélyek, közösségi média felület elnevezésükhöz, tevékenységük gyakorlásához, működésük folytatásához, valamint rendezvényük elnevezésében engedélyezhető, akiknek, lakcíme, székhelye, telephelye, fióktelepe Kartal közigazgatási területén van.

2.§

Nem engedélyköteles névhasználat

Az önkormányzat által alapított intézmények névhasználat nem engedélyköteles.

3.§

Az engedélyezési hatáskör

- (1) A névhasználat díjmentes.
- (2) A névhasználat engedélyezésével kapcsolatos hatáskört Kartal Nagyközség Képviselő-Testülete gyakorolja.
- (3) Az engedélyezési eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL törvény (továbbiakban Ákr.) rendelkezései- e rendeletben foglalt eltérésekkel- irányadók.

4.§

A kérelem benyújtásának módja, tartalma, mellékletei

- (1) A névhasználatra vonatkozó kérelmet írásban, illetékmentesen a Kartali Polgármesteri Hivatalhoz kell benyújtani.
- (2) A névhasználatra vonatkozó kérelemnek a Ákr. 36.§ bekezdésében meghatározottakon túl tartalmaznia kell:
 - a.) a kérelmező tevékenységi körét,
 - b.) a kérelmezett névhasználat időtartamát,
 - c.) a kérelmezett névhasználat célját,
 - d.) a kérelmezett névhasználat módját, -ennek keretében a megnevezés teljes szövegét -, és
 - e.) a kérelmező arra irányuló nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy az általa kifejtett tevékenység alkalmas Kartal Nagyközség iránti megbecsülés fokozására, vagy a település egészének vagy egy részének fejlődésének elősegítésére, a tudományos, oktatási, kulturális, sport, egészségügyi, vagy gazdasági területen.

5.§

Az engedélyezési eljárás

(1) A névhasználat akkor engedélyezhető, ha a kérelmező:

- a.) székhelye, telephelye vagy fióktelepe Kartal közigazgatási területén található, vagy
- b.) tevékenysége, működése jellemző módon Kartalhoz kötődik, és a kérelmező valószínűsíti, hogy az általa kifejtett tevékenység alkalmas arra, hogy Kartal iránti megbecsülést fokozza, vagy a település egészének, vagy egy részének fejlődését elősegíti, tudományos, oktatási, kulturális, sport, egészségügyi vagy gazdasági területen.

(2) A névhasználat engedélyezését meg kell tagadni, amennyiben:

- a.) a használat célja, módja vagy körülményei jogszabályba ütköznek, vagy bizonyíthatóan az önkormányzat vagy a település lakosságának jogait, jogos érdekeit sértik, vagy veszélyeztetik,
- b.) a kérelmezett névhasználat a kérelem elbírálását megelőzően engedélyezett névhasználattól nem különbözik.

(3) A névhasználat az irányadó jogszabályokra más hatósági engedélyekre is figyelemmel:

- a) határozatlan, határozott időre, vagy feltétel bekövetkeztéig,
- b) a tevékenység folytatásának, működésének idejére,
- c) egy vagy több alkalomra engedélyezhető.

(4) Az engedélyben a névhasználat módjára nézve feltételek, kikötések, egyéb előírások is megállapíthatók.

(5) Jogi személy az engedélyezett névhasználatot köteles az engedély kiadását követő 30 napon belül a cégbíróságon bejelenteni és kérni annak bejegyzését.

6.§

Az engedély tartalma

(1) A névhasználati engedély a Ákr. 81§. bekezdésében meghatározottakon túl tartalmazza:

- a.) a használat időtartamát,
- b.) a használat célját,
- c.) a használat módját, beleértve a névhasználat pontos szövegét,
- d.) a használat díjmentességére történő utalást,
- e.) az engedély visszavonhatóságára történő figyelmeztetést és lehetséges okait,
- f.) a használattal kapcsolatos esetleges feltételeket, kikötéseket, előírásokat.

(2) A névhasználati engedélyekről a Polgármesteri Hivatal nyilvántartást vezet.

7.§

Az engedély visszavonása

A névhasználati engedélyt vissza kell vonni, amennyiben:

- a.) a kérelmező
 - aa) a névhasználatot ez engedélyben foglaltaktól eltérő módon vagy célra folytatja,
 - ab) az engedélyben meghatározott, a névhasználattal kapcsolatos feltételeket, kikötéseket, egyéb előírásokat megszegi,
- b) az 5.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott okok az engedély kiadását követően következnek be.

8.§

Az engedély nélküli névhasználat megtiltása

Az engedély nélküli, engedélytől eltérő, vagy az engedély kiadásának megtagadása ellenére folytatott névhasználatot a Képviselő-Testület megtiltja.

9.§

Záró rendelkezés

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Végső előterjesztői indokolás

I. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. §-a szerint:

„18. § (1) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről. (2) A jogszabály tervezetének indokolásában tájékoztatást kell adni a javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangjáról, valamint a 20. § szerinti egyeztetési kötelezettségről. (3) A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás nyilvánosságát jogszabályban meghatározottak szerint kell biztosítani. (4) A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik. (5) A jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás jogszabálysöveggel ellentétes részét.”

II. A településnév használatával kapcsolatban magasabb szintű jogszabályi rendelkezés jelenleg nincs, így számos önkormányzat mellett Kartal Nagyközség Önkormányzata is élni kíván a lehetőséggel, és mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyról, a településnév használatáról önkormányzati rendeletet alkot.

Korábban az Alkotmánybíróság, illetve a Kúria Önkormányzati Tanácsa is megerősítette, hogy a településnév viselésének szabályozása törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony, így az önkormányzatnak jogában áll a névhasználatról rendelkezni. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5058/2014/5. határozatában megállapította, hogy „9 Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe.

10 ... Nem éreketlen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a település nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.”

E tekintetben a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt felváltó, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) sem teremtett eltérő szabályozási környezetet. Az önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás és a fenti határozat megállapításai alapján több önkormányzat a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet rendeletben szabályozza.

17 ... Az indítvány alapján a Kúria elsőként azt állapította meg, hogy a településnév használata az önkormányzati jogokkal, illetve azok védelmével összefüggést mutat, a település nevének, címerének zászlajának használatára vonatkozóan az önkormányzat rendeltet alkothat. Nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek – aki e minőségében a névviseelési jog sérelme esetén a polgári bíróság előtt perindításra jogosult –, de az önkormányzat területén élőknek is érdeke a rendezett településnév-használat.

... 30 ... A Kúria hangsúlyozza, hogy a mellett, hogy a névhasználattal kapcsolatos sérelem esetén rendelkezésre áll a magánjog körében a személyiségi jogok megsértéséből adódó jogkövetkezmények érvényesítése (és ez a főszabály), a település nevének használata körében

nem lehet teljes egészében kizárni a közjog szabályait sem. Maga a Mötv. is tartalmaz ide tartozó rendelkezést, a 100. § (3) bekezdés értelmében a települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrész-névként megtartja. Mint ahogy a fentiekből kiderül a településnév meghatározása, az önkormányzat nevének, címerének zászlajának használata önkormányzati saját ügy, amely körben helye van az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rendeletet alkotni.

Tehát nem zárhatók ki a településnév használatából a közjogi szabályok, a „hatóságias” megközelítés.” A tárgyban születendő önkormányzati rendelet a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet szabályozza, ennek kapcsán kitér a településnév használathoz szükséges kérelemmel és az engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezésekre, valamint az eltérő vagy engedély nélküli használat szankciójára is.

Elsősorban a Kartal név használatával kapcsolatban érkezhettek kérelmek, melyek jellemzően civil szervezetek nyilvántartásba vételével függenek össze, mivel a cégbíróságok a bejegyzési eljárások során jellemzően kérhetik az önkormányzat hozzájárulását, ha az elnevezésben valamilyen formában szerepel a településnév. Természetesen nem mindegy, hogy Kartal nevével ki, milyen tevékenységgel összefüggésben, milyen módon szándékozik használni. A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem a Kartal területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet bárki rendezett módon és ahhoz méltóan használja. A fentiekben leírt szempontokat szem előtt tartva új rendelet megalkotása és elfogadása javasolt.

III. 1. Az indokolás közzététele A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet tervezetéhez tartozó, a megalkotását megelőzően rendelkezésre álló, végső előterjesztői indokolást a Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni.

2. A javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangja, valamint a Jat. 20. §-a szerinti egyeztetési kötelezettség Az önkormányzati rendelet nem esik a Jat. 18. § (2) bekezdésének hatálya alá.

RENDELET TERVEZET

Kartal Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének/..... (.....) önkormányzati rendelete a Kartal Nagyközség névhasználatáról

Kartal Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§

A rendelet hatálya

“Kartal”, és „Kartali” kifejezés, megjelölés, elnevezés, vagy ezek ragozott, rövidített, toldalékos, vagy mozaikszóként felhasznált alakja azon

- a) jogi személyek,
 - b) jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek,
 - c) gazdasági társaságok,
 - d) egyéni vállalkozók részére,
- elnevezésükhöz, tevékenységük gyakorlásához, működésük folytatásához, valamint rendezvényük elnevezésében engedélyezhető, akiknek, lakcíme, székhelye, telephelye, fióktelepe Kartal közigazgatási területén van.

2.§

Nem engedélyköteles névhasználat

Az önkormányzat által alapított intézmények névhasználatára nem engedélyköteles.

3.§

Az engedélyezési hatáskör

- (1) A névhasználat díjmentes.
- (2) A névhasználat engedélyezésével kapcsolatos hatáskört Kartal Nagyközség Képviselő-Testülete gyakorolja.
- (3) Az engedélyezési eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL törvény (továbbiakban Ákr.) rendelkezései- e rendeletben foglalt eltérésekkel- irányadók.

4.§

A kérelem benyújtásának módja, tartalma, mellékletei

- (1) A névhasználatra vonatkozó kérelmet írásban, illetékmentesen a Kartali Polgármesteri Hivatalhoz kell benyújtani.
- (2) A névhasználatra vonatkozó kérelemnek a Ákr. 36.§ bekezdésében meghatározottakon túl tartalmaznia kell:
 - a.) a kérelmező tevékenységi körét,
 - b.) a kérelmezett névhasználat időtartamát,
 - c.) a kérelmezett névhasználat célját,
 - d.) a kérelmezett névhasználat módját, -ennek keretében a megnevezés teljes szövegét -, és
 - e.) a kérelmező arra irányuló nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy az általa kifejtett tevékenység alkalmas Kartal Nagyközség iránti megbecsülés fokozására, vagy a település

egészének vagy egy részének fejlődésének elősegítésére, a tudományos, oktatási, kulturális, sport, egészségügyi, vagy gazdasági területen.

5.§

Az engedélyezési eljárás

(1) A névhasználat akkor engedélyezhető, ha a kérelmező:

- a.) székhelye, telephelye vagy fióktelepe Kartal közigazgatási területén található, vagy
- b.) tevékenysége, működése jellemző módon Kartalhoz kötődik, és a kérelmező valószínűsíti, hogy az általa kifejtett tevékenység alkalmas arra, hogy Kartal iránti megbecsülést fokozza, vagy a város egészének, vagy egy részének fejlődését elősegíti, tudományos, oktatási, kulturális, sport, egészségügyi vagy gazdasági területen.

(2) A névhasználat engedélyezését meg kell tagadni, amennyiben:

- a.) a használat célja, módja vagy körülményei jogszabályba ütköznek, vagy bizonyíthatóan az önkormányzat vagy a település lakosságának jogait, jogos érdekeit sértik, vagy veszélyeztetik,
- b.) a kérelmezett névhasználat a kérelem elbírálását megelőzően engedélyezett névhasználattól nem különbözik.

(3) A névhasználat az irányadó jogszabályokra más hatósági engedélyekre is figyelemmel:

- a) határozatlan, határozott időre, vagy feltétel bekövetkeztéig,
- b) a tevékenység folytatásának, működésének idejére,
- c) egy vagy több alkalomra engedélyezhető.

(4) Az engedélyben a névhasználat módjára nézve feltételek, kikötések, egyéb előírások is megállapíthatók.

(5) Jogi személy az engedélyezett névhasználatot köteles az engedély kiadását követő 30 napon belül a cégbíróságon bejelenteni és kérni annak bejegyzését.

6.§

Az engedély tartalma

(1) A névhasználati engedély a Ákr. 81§. bekezdésében meghatározottakon túl tartalmazza:

- a.) a használat időtartamát,
- b.) a használat célját,
- c.) a használat módját, beleértve a névhasználat pontos szövegét,
- d.) a használat díjmentességére történő utalást,
- e.) az engedély visszavonhatóságára történő figyelmeztetést és lehetséges okait,
- f.) a használattal kapcsolatos esetleges feltételeket, kikötéseket, előírásokat.

(2) A névhasználati engedélyekről a Polgármesteri Hivatal nyilvántartást vezet.

7.§

Az engedély visszavonása

A névhasználati engedélyt vissza kell vonni, amennyiben:

- a.) a kérelmező
- aa) a névhasználatot ez engedélyben foglaltaktól eltérő módon vagy célra folytatja,
- ab) az engedélyben meghatározott, a névhasználattal kapcsolatos feltételeket, kikötéseket, egyéb előírásokat megszegi,
- b) az 5.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott okok az engedély kiadását követően következnek be.

8.§

Az engedély nélküli névhasználat megtiltása

Az engedély nélküli, engedélytől eltérő, vagy az engedély kiadásának megtagadása ellenére folytatott névhasználatot a Képviselő-Testület megtiltja.

9.§

Záró rendelkezés

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
